

Концепція європейських ключових компетенцій: програма eTwinning Plus та її значення для України

Сергій Теплов,
д. ф.-м.н.
Керівник проекту
eTwinning Plus PSA в Україні

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Європейська концепція ключових компетенцій в шкільній освіті: історія питання

- У 80-х роках в європейських країнах (Великобританія, Франція, Бельгія, Німеччина та ін.) сформувалося розуміння того, що стандартна шкільна освіта, що дає знання з навчальних предметів, не розвиває в учнів вміння бути успішними в житті, роботі, подальшому особистому розвитку. Тобто вона не розвиває важливі та потрібні компетенції, що зв'язують в одне ціле окремі сфери знань.

Це прояв відомої системної закономірності – просто набір елементів сам по собі не є життєздатною системою.

- Почалися розробки підходів щодо відокремлення та розвитку компетенцій, які забезпечують «успішність» в соціумі.

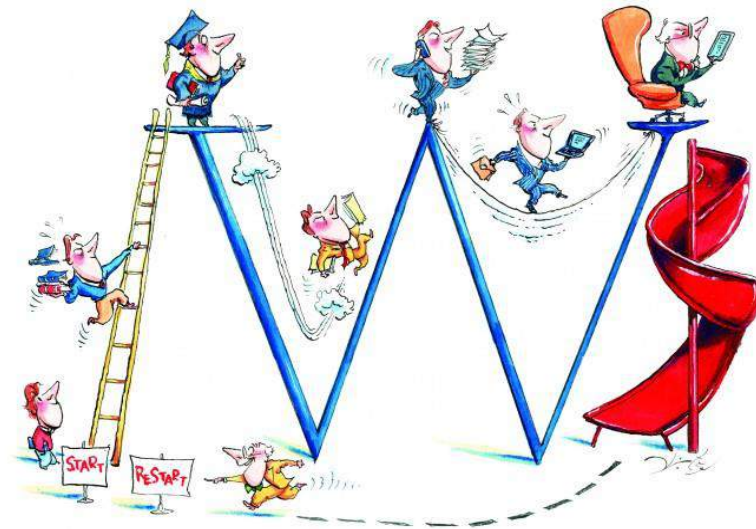

Європейська концепція ключових компетенцій в шкільній освіті: історія питання

Приклад – Великобританія:

У рамках неурядової організації ASDAN (Award Scheme Development and Accreditation Network), що виникла у 1980 р., були сформовані цілі, – з розробки, вивчення й впровадження способів навчання школярів, та сертифікації їхніх нових умінь – що відрізнялися від типового підходу, який застосовується в школах.

ASDAN поставила **ціль** виділити та розробити способи формування навичок і вмінь, важливих для **«вміння вчитися, знаходити роботу та успішно жити»**.

Європейська концепція ключових компетенцій в шкільній освіті: історія питання

Приклад – Великобританія:

Серед багатьох програм ASDAN особливо успішною виявилася програма CoPE (Certificate of Personal Effectiveness). Вона була представлена у 2003 р. та включала в себе рекомендацію з розвитку й оцінки таких 6 навичок і вмінь:

- **Вирішення проблем**
- **Покращення своїх навичок навчання та виконання роботи**
- **Співпраця в команді**
- **Навички дослідження**
- **Вміння вести дискусію**
- **Вербальна презентація**

Європейська концепція ключових компетенцій в шкільній освіті: історія питання

На початку 2000рр. на рівні ЄС досліджувалась ідея узагальнити та розповсюдити досвід країн у сфері розвитку нових підходів до навчання.

Наприкінці 2006 р. з'явився документ Європарламенту щодо рекомендацій з розвитку ключових компетенцій. У цьому документі були сформульовані ті компетенції, які експерти виділили в якості ключових. Було рекомендовано розглядати цей набір як стратегічну ціль у навчанні та формуванні навичок та вмінь учнів в країнах Євросоюзу.

8 європейських ключових компетенцій :

- 1) Уміння спілкуватись рідною мовою;
- 2) Уміння спілкуватися іноземними мовами;
- 3) Математична та базові компетенції в природничій та технологічній галузі;
- 4) Інформаційно-комунікаційна;
- 5) Уміння вчитися;
- 6) Соціальна та громадянська;
- 7) Підприємницька та лідерська;
- 8) Культурна обізнаність та розуміння специфіки вираження різних культур.

7 «наскрізних» навичок та вмінь

- 1) Вирішення проблем
- 2) Вміння оцінювати ризики
- 3) Ініціативність
- 4) Вміння приймати рішення
- 5) Конструктивне управління емоціями
- 6) Критичне мислення
- 7) Креативність

Структура опису ключових компетенцій

1. Формальне визначення КК
2. Знання, які передбачаються в рамках КК
3. Навички й вміння в рамках КК
4. Мотивація до використання/застосування КК

Стратегії впровадження концепції в практику

Незважаючи на те, що жодна з країн ЄС ще не реалізувала повний перехід на систему освіти, засновану на підході «Ключових компетенцій», більшість країн досягнули значного прогресу в цьому напрямку. При цьому використовувалися різні стратегії переходу:

- Стратегії створення правової бази для ключових компетенцій
- Стратегії розробки нових навчальних програм, що базуються на ключових компетенціях
- Стратегія нового інноваційного партнерства, пілотні проекти
- Стратегія створення цільових фондів для розвитку нового підходу
- Стратегія створення необхідних «ресурсів» для переходу
- Стратегія моніторингу та оцінки нових ініціатив

Strategy

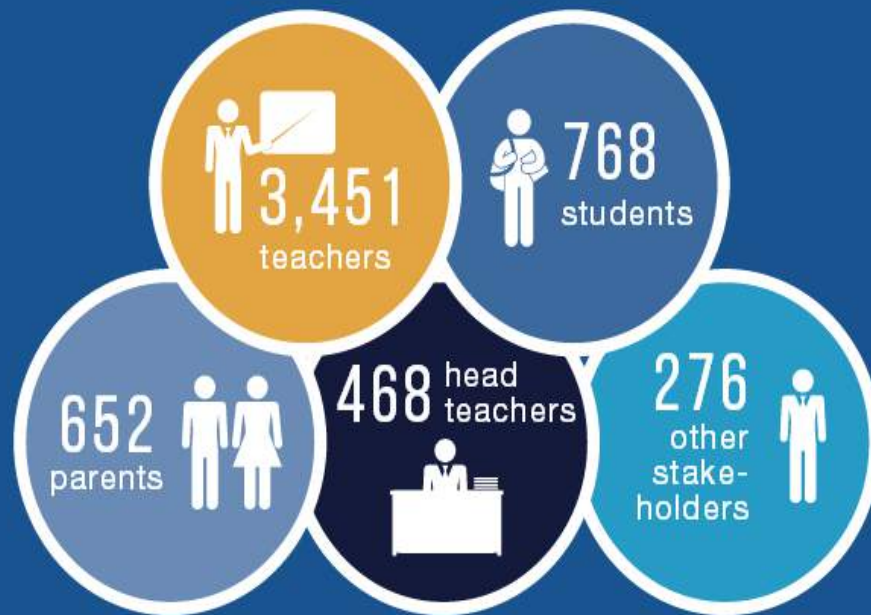
ПРИКЛАД - Засоби, що вже практично використовуються в початковій та середній школах (статистика ЄС)

Засоби, що вже використовуються на практиці	Початкова	Середня
Навчання в ігровій формі	77	48
Експерсії за межами школи	67	60
Дискусії в класі на задану тему	63	65
Робота в проектах	63	63
Чітке розуміння цілі навчання	56	41
Допомога учням щодо того, як покращити їхню роботу	54	48
Навчання з використанням ІКТ	49	40
Відслідковування динаміки процесу навчання в учнів	49	33
Участь у заняттях професіоналів із «зовнішнього світу»	48	37
Обговорення питань в малих групах	45	32
Міждисциплінарне навчання	42	31
Створення комфортної атмосфери, в якій не страшно зробити помилку	36	43

KEYCONET'S ONLINE PUBLIC CONSULTATION

PROFILE OF RESPONDENTS

5,615 respondents from 29 countries including:

As this consultation is not based on random sampling, the self-selection bias of respondents needs to be taken into account. It should also be noted that the number of respondents across countries is uneven.

PROGRESS HAS BEEN MADE IN DEFINING AND INTEGRATING KEY COMPETENCES IN NATIONAL CURRICULUM GUIDELINES

According to
TEACHERS

86%

stated key competences are **defined** in their national curriculum guidelines

66%

stated they are also **integrated** in their national curriculum guidelines

According to
HEAD TEACHERS

91%

stated key competences are **defined** in their national curriculum guidelines

73%

stated they are also **integrated** in their national curriculum guidelines

IMPROVEMENT IS NEEDED IN TERMS OF COLLABORATION AND COMMUNICATION

According to
TEACHERS

36%

believe that **collaboration and networking** were used as a means of **professional development**

18%

indicated that their school had engaged with the **broader community** to facilitate implementation of key competences

According to
LEARNERS

65%

said that their teachers had explained the **purpose and goals** of key competences

According to
PARENTS

21%

indicated that they had participated in **discussions** on key competence education

Загальноєвропейський проект з впровадження концепції ключових компетенцій

Окрім багатьох проектів та ініціатив в окремих країнах, Єврокомісія стартувала також проект **eTwinning**.

Ця програма створила можливість прямої та дуже масштабної взаємодії вчителів з різних країн, що забезпечує можливість обміну практичними результатами на рівні реальних виконавців – вчителів.

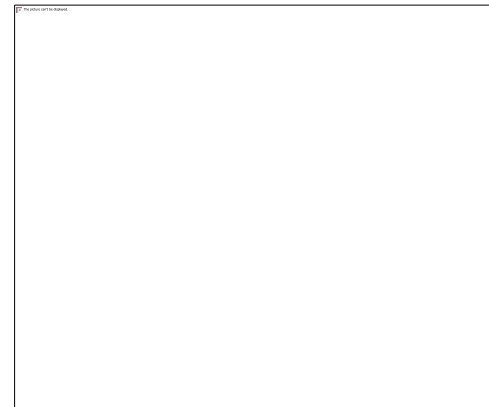
Історія програми eTwinning:

- У березні 2002 р. в Барселоні було скликано Європейську Комісію, що взяла на себе обов'язок розробити освітню програму зі сприяння нетворкінгу між середніми школами Європи та **розвитку міжпредметних навичок**.
- У листопаді 2006 р., **одночасно з впровадженням концепту 8 ключових компетенцій**, eTwinning офіційно стає частиною Lifelong Learning Programme 2007-2013 (програми ЄС «Навчання протягом життя»).
- У 2011 р., на базі ініціативи Східноєвропейського партнерства, ЄС прийняв рішення залучити до eTwinning партнерські країни Східної Європи.
- У 2013 р. до проекту офіційно приєдналися: Україна, Грузія, Республіка Молдова, Вірменія, Азербайджан, Туніс.

Особливості eTwinning

- Вчителі з різних країн діляться досвідом, вивчають нові підходи у розвитку ключових компетенцій. Школярі отримують знання та навички на основі сучасних підходів .
- Всі отримані знання закріплюються на практиці - в процесі участі у міжнародних проектах. Таким чином, знання переходить в розуміння, а розуміння в навички.
- Програма створена ЄС з метою розвитку і підтримки середовища для співпраці та взаємодії шкіл для практичного впровадження концепції ключових компетенцій

Загальна статистика eTwinning

eTwinning це найбільша спільнота шкіл в Європі

Кількість країн учасниць: **42**

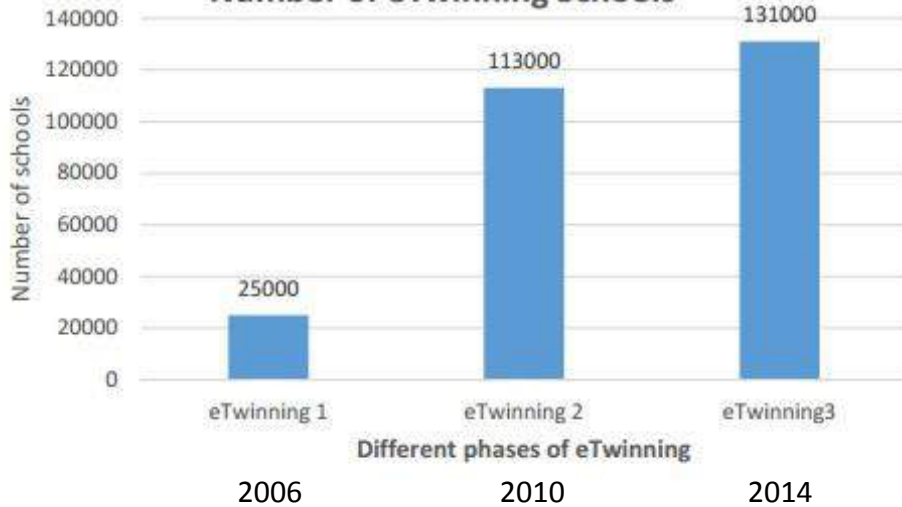
Кількість зареєстрованих шкіл: **156 000**

Кількість зареєстрованих
вчителів: **365 000**

Кількість проектів: **47 000**

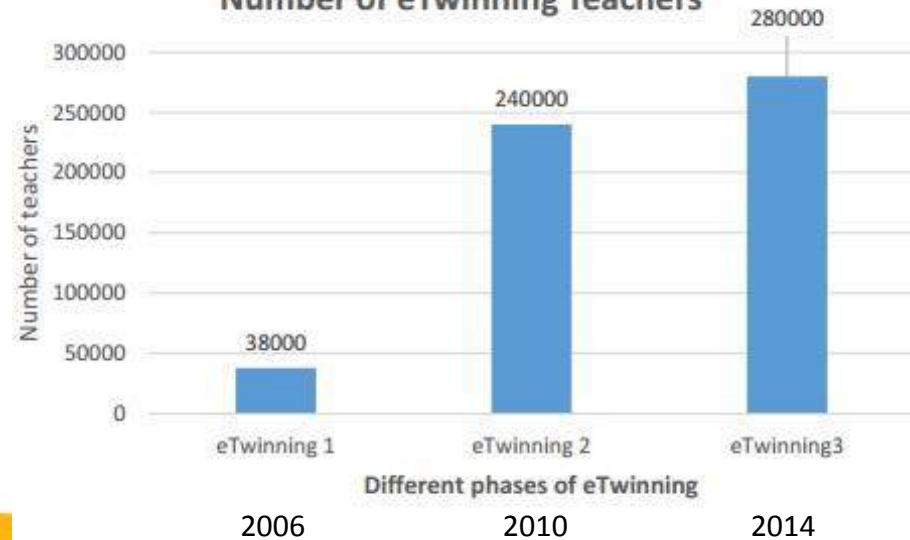

Number of eTwinning Schools

~ 320 000 schools in Europe
131 000 eTwinning schools
40% of European schools

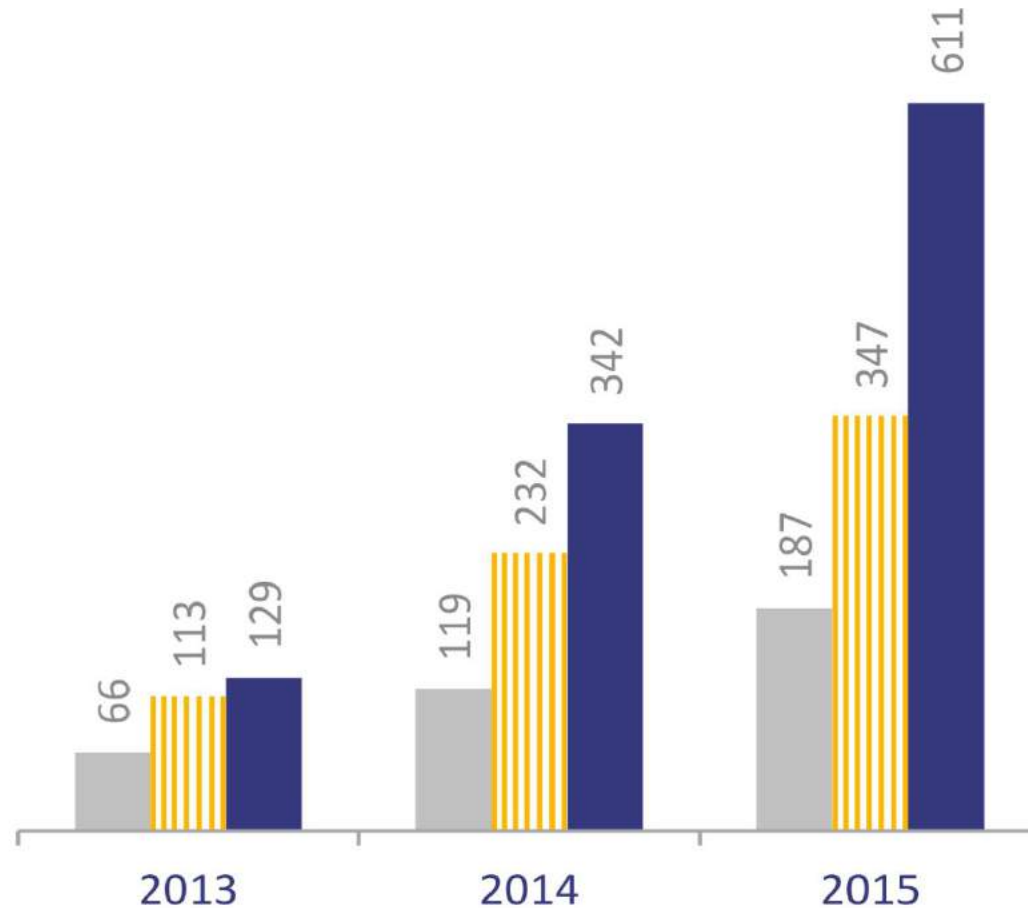
Number of eTwinning Teachers

6 000 000 teachers
280 000 eTwinning teachers
5% of European teachers
Around 2 eTwinning teachers
per school

eTwinning Plus в Україні

Розвиток програми у цифрах

■ Українські школи, підключені до eTwinning Plus

▤ Вчителі, залучені до програми

■ Проекти, реалізовані за участі українських вчителів

Є **ціль**
(результат
проекту)

Учасники з
різних країн

Є **план**
виконання
проекту

Кожний
учасник - це
вчитель (або
група вчителів)
та учні

Проект:

Є **розподіл ролей**
в проекті між
командами різних країн
та розподіл роботи
всередині кожної
команди

Є **строки**
виконання
проекту

Соціальна мережа (портал) - це місце, де все трапляється. Це така собі віртуальна країна, де мешканці – це вчителі та їх учні.

В цій країні є свої закони, правила поведінки та взаємодії.

Вхід до цієї країни через «спецперепустку».

Events:

eTwinning Plus Practical Sessions (практичні семінари) для вчителів-ітвіннерів

Участь українських вчителів в міжнародних eTwinning Plus семінарах та конференціях

Відзнаки та нагороди в eTwinning Plus

**Національний
рівень**

**Європейський
рівень**

✓ *National Quality Label*
(NQL)

✓ *European Quality Label*
(EQL)

✓ *Проект місяця*

✓ *Школа-лідер місяця*

✓ *Найкращий проект року*

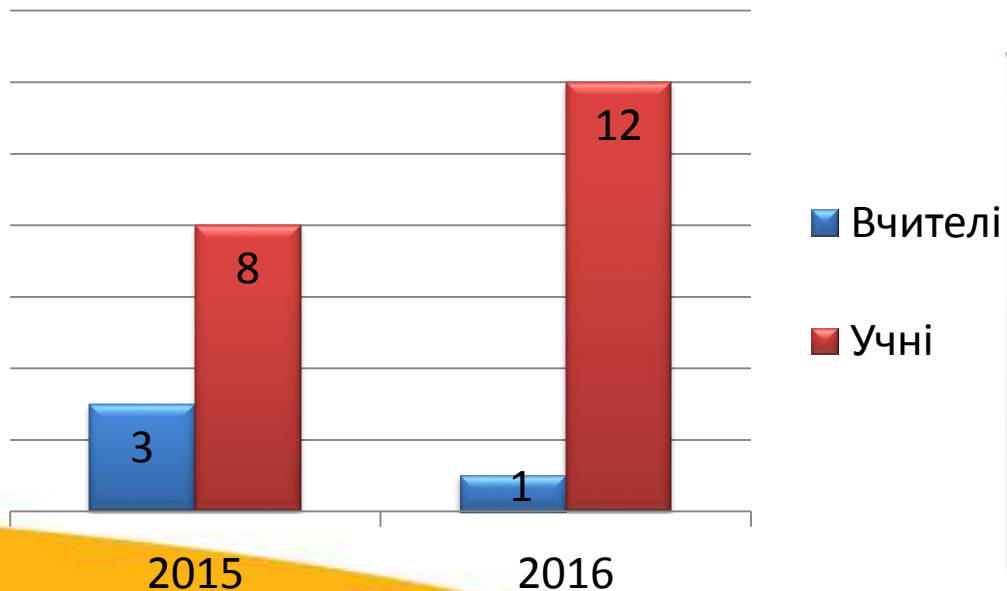

✓ *European Prize*

✓ **Українські переможці
European Prize**

European Prize – найпрестижніша нагорода програми, яка вручається раз на рік лише кільком найкращим проектам. Після чого вчителі та учні мають можливість побувати на спеціальній урочистій церемонії та отримати заслужені нагороди.

**Українські переможці, які
відвідали церемонію
нагородження у Брюсселі**

Українські
вчителі-переможці на церемонії
нагородження European Prizes 2015 ,
Brussels

My Alien Friend (Мій інопланетний друг)

Опис: в основі проекту лежить ідея, що діти мають природну схильність до творчості, завдяки якій знаходять найприродніший спосіб виразити себе та дізнатися про речі навколо себе. В рамках проекту діти мають знайомитися і спілкуватися з іншими учнями з різних країн, використовуючи для спілкування символи авторського алфавіту, створені ними. Також кожна дитина може створити свій власний спосіб самовираження через малюнки, пісні, танці тощо.

Країни: Італія, Люксембург, Мальта, Польща, Словаччина, Бельгія, Греція, Хорватія, Іспанія, Німеччина, Латвія, Португалія, Румунія, Туреччина, Македонія, Словенія, Грузія, Молдова, Вірменія, Азербайджан, Україна.

Вчителі-учасники від України: Анастасія Ситнік, Лариса Боднар. «Спеціалізована середня загальноосвітня школа № 126 з поглибленим вивченням французької мови» Дніпропетровської міської ради, Старокостянтинівська гімназія Старокостянтинівської міської ради Хмельницької області.

Предмети: Географія, Астрономія, Образотворче мистецтво, Музика, Інформатика/Інформаційно-комунікаційні технології, Іноземні мови.

Мови проекту: французька, англійська.

Вік учнів: 4-11 років.

Інструменти: фото, аудіо та відео, веб-публікації, електронна пошта, блоги, чат, PowerPoint, Twinspace.

Відгук вчителя:

Анастасія Ситнік:

«Результатом проекту для учнів є зміцнення своєї ідентичності. Водночас вони отримали здатність спілкуватися з іншими учнями через форми вільного вираження, поставити себе на їхнє місце та зрозуміти їх. Проект надав чудову можливість вчитися один у одного шляхом обміну та документації навчальної діяльності, використання нових технологій, культурного обміну, проведення відео зустрічей. Цікавість, радість відкриття і бажання знайти іноземних друзів були сильним джерелом мотивації для учнів і вчителів».

Відгук учня:

Василіса Матвєєва:

«Мені дуже сподобалося спілкуватися з учнями (хоча вже можна сказати з друзями) з інших держав, а також пізнавати eTwinning. Проект допоміг мені не тільки удосконалити навички спілкування англійською мовою, а й виразити себе через живопис, музику, написання віршів».

Підтримка проекту

Partner Support Agencies (PSA)

Партнерські агентства підтримки – сприяють реалізації програми.

PSAs обираються державними органами освіти. В Україні діяльність Партнерського агентства підтримки програми організована на базі консалтингової компанії НСБК «Український прорив»

Що дає Україні участь в програмі eTwinning Plus

- ❖ **Участь в проектах eTwinning сприяє розвитку практично всіх європейських ключових компетенцій в учнів.**
- ❖ **Вчителі – керівники проектів – отримують досвід, що відрізняється від стандартного викладання конкретних предметів. Вони отримують навички комплексного розвитку своїх учнів.**
- ❖ **Досвід участі в проектах дає можливість «знизу» сформувати базу практичних підходів до реалізації концепції ключових компетенцій. «Зверху» цей досвід найактивніших та найкреативніших вчителів потрібно узагальнювати у вигляді рекомендованих методик для використання всіма вчителями.**

Наші контакти:

eTwinning Plus портал:

plus.etwinning.net

Телефон служби підтримки:

+38 067 823 0125

e-mail: helpdesk@etwinning.com.ua

Український інформаційний сайт

www.etwinning.com.ua

Приєднуйтеся до нас у Facebook

www.facebook.com/etwinningukraine